

- ۲_ معافیت از مالیات بر ارزش افزوده
- ۳_ کاهش مالیات بر ارزش افزوده
- ۴_ کاهش ماخذ حقوق ورودی برخی از اقلام از ۴ درصد به یک درصد پس از اعمال نرخ ETS
- ۵_ تفاوت فاحش بین قیمت ارز تخصیصی و ارز بازار آزاد
- ۶_ تحریم‌های اقتصادی و عدم دسترسی به فروشنده گان اصلی و خرید از واسطه‌ها

دلایل تمایل به کم اظهاری در کالاهای وارداتی

الف_ پرداخت حقوق ورودی کمتر برای کالاهایی که دارای ماخذ حقوق ورودی بالا می‌باشند.

ب_ کم اظهاری موجب کاهش پرداخت مالیات بر ارزش افزوده می‌گردد.

ج_ سایر عوارض متعلقه در شرایط حاضر ارزش بیش از ۳۶ درصد از کالاهای وارد به کشور توسط نهادهای دولتی به گمرک ایران ابلاغ می‌گردد از جمله ارزش کالاهای اساسی توسط ستاد تنظیم بازار، قطعات منفصله خودرو توسط کمیته قانون خودرو موضوع تبصره ۶ قانون خودرو مواد اولیه دارو و محصولات دارویی براساس تفاهم نامه با وزارت بهداشت شمش طلا توسط بانک مرکزی ابلاغ می‌گردد.

ارزش سایر موارد نیز با رعایت مواد ۱۴ و ۱۵ قانون امور گمرکی و آیین نامه آن و در صورت لزوم با استعلام از دیگر نهادهای دولتی و غیردولتی بررسی و تعیین می‌گردد که نشان دهنده میزان تاثیرگذاری ارزش‌های ابلاغی به گمرک ایران از سوی نهادهای دولتی در کل ارزش کالاهای وارداتی است.

دفتر ارزش بمنظور صیانت از منابع ارزی کشور، شفافیت و تسهیل در فرایند ترخیص و کم کردن سلیقه فردی و کارشناسی (MANLESS) در رسیدگی به ارزش کالاهای وارداتی و صادراتی با همکاری دفتر فواو اقدام به طراحی و اجرای فاز به فاز هوشمندسازی رسیدگی به ارزش کالاهای را نموده است و در مرحله اول با ابلاغ دستور العمل شماره ۱۴۰۲/۱۱۶۱۵۹۳ به تاریخ ۲۲ آبان ۱۴۰۲ توسط این دفتر و قفل شناسه ارزش کالا در مرحله رسیدگی در گمرکات اجرایی، اقدام به جمع‌آوری اطلاعات و داده‌های قابل اعتماد نموده است تا امکان واگذاری رسیدگی به بخشی از ارزش کالاها بصورت سیستمی (MAN LESS) به سامانه میسر گردد و در خصوص مابقی موارد نیز متوسط ارزش و روند ارزش جهت بررسی کامل‌تر در اختیار کارشناس گمرک قرار گیرد.

ارزش‌گذاری کالاها در گمرک و پیچیدگی‌های آن

یادداشت

عبدالمجید دهقانین

مدیرکل دفتر ارزش

گمرکی و به منظور تعیین ارزش کالاهای صادراتی متشکل از نمایندگان گمرک ایران و دستگاه‌های ذیربط شامل وزارت خانه‌های جهاد، صمت و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن کشاورزی، سازمان توسعه تجارت حسب مورد تشکیل می‌گردد؛ مطرح و پس از تصویب، در پرتال گمرک ایران در اختیار عموم قرار می‌گیرد.

لازم به ذکر است ارزش بیش از ۷۹ درصد محصولات صادراتی توسط وزارت خانه‌های نفت، صمت و یا انجمن‌ها و اتحادیه‌های مورد تایید آن‌ها به صورت دوره‌ای و منظم به گمرک ابلاغ و یا از نشریات معتبر بین المللی استخراج می‌گردد. و ۲۱ درصد باقی مانده نیز پس از استعلام از دفاتر تخصصی، انجمن‌ها، اتحادیه‌ها و ... پس از طرح و تصویب در کارگروه صادراتی موضوع تبصره ۲ ماده ۲۲ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی در بانک اطلاعات ارزش صادراتی ثبت و قابل دسترس برای عموم می‌باشد.

براساس تعریفی که سازمان جهانی گمرک در مورد تعیین ارزش ارائه نموده است؛ کلیه رسیدگی‌های گمرک در ارتباط با صحت و درستی ارزش اظهاری کالاها بر طبق اسناد تسلیمی صاحبان کالا، پیش فاکتور و سیاهه خرید در مراحل ترخیص و پس از ترخیص در گمرکات اجرایی و دفاتر ستادی صورت می‌گیرد و براساس مواد ۱۴، ۱۵ و ۱۶ قانون امور گمرکی و مواد ۱۰ الی ۲۳ آیین نامه اجرایی آن ارزش کالاهای صادراتی و وارداتی تعیین می‌شود.

نحوه تعیین ارزش کالاهای صادراتی

باستناد ماده ۱۶ قانون امور گمرکی ارزش کالای صادراتی عبارتست از: قیمت فروش کالا برای صدور به اضافه هزینه بیمه، باربری، حمل و نقل و سایر هزینه‌های متعلقه تا خروج کالا از قلمرو گمرکی که از روی سیاهه خرید و اسناد تسلیمی صادرکننده تعیین می‌گردد، در صورت عدم ارائه اسناد و یا نامتناسب بودن ارزش اظهاری به دلایل مستند، گمرک ارزش کالای صادراتی را با استعلام از مراجع ذیربط و براساس قیمت عمده فروش آن در بازار داخلی به اضافه هزینه‌هایی که تا خروج از قلمرو گمرکی به آن تعلق می‌گیرد؛ تعیین می‌نماید.

در اجرای ماده ۱۶ قانون امور گمرکی قیمت عمده فروشی کالا در بازار داخلی با استعلام ارزش از نهادهای دولتی ذیربط و همچنین استعلام ارزش از انجمن‌ها و اتحادیه‌های غیردولتی مرتبط حسب مورد صورت می‌گیرد که ارزش گمرکی محاسبه شده در کارگروه ارزش‌گذاری کالاهای صادراتی به استناد ماده ۲۲ آیین نامه اجرایی قانون امور

کالا در مبداء به اضافه هزینه بیمه و حمل و نقل (ارزش سیف) و سایر هزینه‌های متعلقه که از روی سیاهه خرید یا اسناد تسلیمی صاحب کالا تا ورود کالا به اولین دفتر گمرکی و براساس نرخ برابری ارز اعلامی بانک مرکزی در روز اظهار تعیین می‌گردد. با استناد ماده ۱۵ قانون امور گمرکی هر گاه از طرف صاحب کالا سیاهه خرید به گمرک تسلیم نشده باشد یا ارزش مندرج در اسناد تسلیمی صاحب کالا به استناد دلایل و مدارک قابل قبول، مورد پذیرش گمرک نباشد ارزش کالا بر مبنای یکی از روش‌های زیر تعیین می‌شود:

الف_ سوابق ترخیص کالای مثل همزمان از همان کشور مبداء

ب_ سوابق ترخیص کالای مشابه همزمان از همان کشور مبداء

پ_ قیمت فروش همان کالا در بازار داخلی پس از تعدیل‌های لازم

ت_ ارزش محاسباتی بر مبنای عوامل متشکله

ث_ ارزش گذاری بر مبنای مدارک و اطلاعات موجود

دلایل تمایل به بیش اظهاری در کالاهای واردات

۱_ ماخذهای تعرفه پایین گمرکی

دلایل تمایل به بیش اظهاری احتمالی در ارزش کالاهای صادراتی

الف_ استفاده از مجوزهای واردات در مقابل صادرات (فروش پروانه صادرات در مقابل واردات به غیر)

ب_ استفاده از تسهیلات بانکی، جوایز صادراتی و ...

دلایل تمایل به کم اظهاری احتمالی در ارزش کالاهای صادراتی

الف_ تعهد برگشت ارز (پیمان سپاری ارزی) که با هدف صیانت از منابع ارزی کشور می‌باشد.

ب_ مواردی که عوارض صادرات براساس ارزش صادراتی کالا محاسبه و اعمال می‌گردد.

نحوه رسیدگی به ارزش کالاهای وارداتی

رسیدگی به ارزش کالاهای وارداتی با رعایت ماده ۱۴ و ۱۵ قانون امور گمرکی و مواد ۱۰ الی ۲۳ آیین نامه‌های اجرایی آن می‌باشد.

باستناد ماده ۱۴ قانون امور گمرکی ارزش گمرکی کالاهای ورودی در همه موارد عبارتست از: بهای خرید

آمار واردات کالاهای اساسی طی ده ماهه سال ۱۴۰۲ و مقایسه با مدت مشابه سال قبل

ردیف	گروه کالا	۱۴۰۲		۱۴۰۱		درصد تغییرات
		وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	
1	ذرت	8,441	3,220	7,055	2,851	12.93
2	روغن های خوراکی نیمه جامد و مایع و خام	1,467	2,167	1,225	2,132	1.64
3	انواع دانه های روغنی	2,492	1,900	2,221	1,828	3.94
4	برنج	945	1,110	1,539	2,075	-46.52
5	گندم	2,521	1,000	3,519	1,552	-35.61
6	کنجاله سویا	1,265	798	1,112	699	14.20
7	جو	2,028	707	1,885	795	-11.06
8	لاستیک سنگین	127	437	95	333	31.30
9	کود شیمیایی	369	403	244	266	51.80
10	شکر خام	512	328	1,231	666	-50.69
11	گوشت قرمز سرد سنگین	67	299	38	165	81.62
12	کاغذ چاپ و تحریر	225	248	177	212	17.26
13	خمیر کاغذ	202	236	186	252	-6.42
14	گوشت قرمز سبک گرم	25	195	1	5	4,162.68
15	چای خشک	34	186	89	508	-63.44
16	حبوبات	145	172	222	264	-34.75
17	سموم تکنیکال شیمیایی	10	95	9	111	-14.51
18	گوشت مرغ	33	75	56	99	-23.74
19	انواع بذر	8	27	6	16	67.29
20	کاغذ روزنامه	18	15	17	14	6.80
	جمع کالاهای اساسی	20,934	13,619	20,929	14,842	-8.24
	جمع کل واردات	32,683	54,359	30,877	48,714	11.59

جزئیات واردات ۲۰ قلم کالای اساسی در ۱۰ ماهه سال جاری

۲۱ میلیون تن کالای اساسی وارد کشور شد

اول کالای اساسی می‌افزاید: در این مدت ذرت، روغن‌های خوراکی نیمه جامد، مایع و خام و انواع دانه‌های روغنی به ترتیب ۱۲.۹۳ درصد، ۱.۶۴ درصد و ۳.۹۴ درصد افزایش و برنج ۴۶.۵۲ درصد و گندم ۳۵.۶۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. براساس این گزارش در این مدت گوشت قرمز سبک گرم، گوشت قرمز سرد سنگین، انواع بذر، کود شیمیایی و لاستیک سنگین، در بین کالاهای اساسی در مدت یاد شده از بیشترین افزایش در ارزش برخوردار بودند.

این گزارش حاکیست، چای خشک، شکر خام، برنج، گندم و حبوبات ۵ قلم کالای اساسی بودند که به لحاظ ارزش بیشترین کاهش را در بین کالاهای اساسی به خود اختصاص دادند. شایان ذکر است، مجموع کالاهای وارداتی در ده ماهه سال جاری ۳۲ میلیون و ۶۸۳ هزار تن و به ارزش ۵۴ میلیارد و ۳۵۹ میلیون دلار بوده است.

در ۱۰ ماهه سال جاری ۲۰ میلیون و ۹۳۴ هزار تن کالای اساسی به ارزش ۱۳ میلیارد و ۶۱۹ میلیون دلار وارد کشور شده است.

به گزارش روابط عمومی گمرک ایران، این میزان کالای اساسی وارداتی در این مدت به لحاظ وزنی دو صدم درصد افزایش و از حیث ارزش ۸.۲۴ درصد کاهش نشان می‌دهد.

این گزارش در خصوص ۵ قلم اول کالاهای اساسی به لحاظ ارزش در این مدت می‌افزاید: ذرت با ۳ میلیارد و ۲۰ میلیون دلار، روغن‌های خوراکی نیمه جامد، مایع و خام با ۲ میلیارد و ۱۶۷ میلیون دلار، انواع دانه‌های روغنی با یک میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار، برنج با یک میلیارد و ۱۱۰ میلیون دلار و گندم با یک میلیارد دلار ۵ قلم اول کالاهای اساسی بودند.

این گزارش در خصوص درصد تغییرات ۵ قلم